O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

_____

Samarqand Iqtisodiyot va servis instituti rektori M.E.Po'latov

2024 yil "____" _____

Ro'yxatga olindi:_____

2024 yil "____" _____

MAKROIQTISODIYOT FANIDAN O'QUV DASTUR

Bilim sohasi:	300 000	- Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
	400 000	- Biznes, boshqaruv va va huquq
Ta'lim sohasi:	310 000	- Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
	410 000	- Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishlari:	60310100	- Iqtisodiyot
	60310400	- Iqtisodiy xavfsizlik
	60410100	- Buxgalteriya hisobi va audit
	60412700	- Baholash ishi
	60411500	- Biznes-tahlil
	60410400	- Moliya va moliyaviy texnologiyalar
	60410500	- Bank ishi va auditi
	60411200	- Menejment
	60412500	- Marketing
	60411700	- Logistika
	60411000	- Investitsion loyihalarga xizmat ko'rsatish va moliyalashtirish
	60411900	- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar
	5231600	- Inson resurslarini boshqarish
	5610200	- Mehmonxona xo'jaligini tashkil etish va boshqarish
	5610300	- Turizm

SAMARQAND – 2024 y

Fan/modul kodi MACROE6	O‘quv yili 2024-2025	Semestr 4	Kreditlar 6
Fan/modul turi Umumkasbiy	Ta’lim titi O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4

1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg’ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami (soat)
	Makroiqtisodiyot	72	108	180

2.

I. FANNING MAZMUNI

Fanni o‘qitishdan maqsad - talabalarga iqtisodiy bilimlarning nazariy asoslarini, iqtisodiyotning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, iqtisodiy qonunlar va tamoyillarini o‘rgatish hamda ularni amalda tatbiq etish ko‘nikmasini hosil etish.

Fanning vazifalari – talabalarni nazariy bilimlar, iqtisodiy mushohada qilish usullari bilan qurollantirish, iqtisodiy hodisa va jarayonlar mazmunini mantiqiy mushohada qilish uchun zarur bo‘lgan uslubiy yondashuvlarni egallashga ko‘maklashish, ular ongiga milliy istiqlol g‘oyasini va milliy mafkuraning asosiy qoidalarini singdirish, iqtisodiyotni modernizatsiyalash, erkinlashtirish va islohotlarni chuqurlashtirish asosida hozirgi zamon rivojlangan bozor iqtisodiyotini vujudga keltirishning dolzarb muammolarini ochib berish, iqtisodiyot va iqtisodiy munosabatlar to‘g‘risida amaliy ko‘nikmalarni hosil qilish.

II. ASOSIY NAZARIY QISM (MA’RUZA MASHG’ULOTLARI)

II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Makroiqtisodiyotga kirish

Iqtisodiyot tushunchasi. Dastlabki makroiqtisodiy tahlil elementlari, ”Kene jadvali”. Iqtisodiyotga davlat aralashuvining zarurligi. Keyns nazariyasining mohiyati. Makroiqtisodiyot fanining shakllanishi. Fanning predmeti va ob’ekti. Asosiy makroiqtisodiy muammolar. Uy xo‘jaliklari, firmalar, davlat va tashqi dunyo makroiqtisodiyot sub’ektlari sifatida. Makroiqtisodiyotning iqtisodiyot sohasidagi boshqa fanlar bilan aloqadorligi. Makroiqtisodiyot va mikroiqtisodiyot.

2-mavzu. Asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar

Milliy iqtisodiyotni tahlil qilishda qo‘llaniladigan ko‘rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimining asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichi sifatida YAlpi ichki mahsulot (YAIM) ko‘rsatkichining mohiyati. Iqtisodiy hudud. Rezident. Oraliq hamda yakuniy tovarlar va xizmatlar. Bozor baholari. YAIMni hisoblashning ishlab chiqarish usuli. Qo‘shilgan qiymat, bir qiymatni ikki bor

Mazkur Fan dasturi "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i **I.E. Shodmonov**

Fakultet dekani **F.B. Abdukarimov**

Kafedra mudiri **I.I. Ayubov**

Tuzuvchi **A.I. Raxmonov**

	Qo'shimcha adabiyotlar 8. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2023. 9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni. 10. Mirziyoev Sh.M. Inson qadri, uning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlari uchun – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. 11. Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To'ldirilgan ikkinchi nashri. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. 12. O'zbekiston raqamlarda. Statistik to'plam. Toshkent - 2022. O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi. 2022. **Axborot manbalari** 13. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali. 14. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 15. www.ziyonet.uz – ta'lim portali 16.www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi sayti. 17.www.mineconomy.uz – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi sayti. 18.www.cbu.uz – O'zbekiston Respublikasi markaziy banki sayti
7.	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** I.I.Ayubov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi mudiri, PhD. A.I.Raxmonov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi assistenti
9.	**Taqrizchilar**: U.N.Normurodov – SamISI, "Real iqtisodiyoti" kafedrasi dosenti v.b, PhD. S.X.Ulashev – Sam Avto AJ Ishlab chiqarishni rejalashtirish departamenti direktori

Mazkur Fan dasturi institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№_____)

hisobga olishni istisno etish. YAIMni xarajatlar bo'yicha hisoblash. SHaxsiy iste'mol xarajatlari. YAlpi investitsiyalar. Tovarlar va xizmatlarning davlat xaridi. Sof eksport. O'zbekiston Respublikasida YAIMning ishlab chiqarish hamda yakuniy iste'molga ko'ra tarkibi. YAIMni daromadlar buyicha hisoblash. Boshlang'ich daromadlarning taqsimlanishi va qayta taqsimlanishi.

3-mavzu. Iqtisodiy tebranishlar. Ishsizlik

Iqtisodiy davrlarning mohiyati. Iqtisodiy tebranishlarning sabablari: Ilmiy texnika taraqqiyoti. Siyosiy hodisalar. Jahon bozorida eergoresurslar narxlarining o'zgarishi. Tabiat hodisalar. Talab va taklif o'rtasidagi nisbat. YAlpi xarajatlardagi o'zgarishlar. Iqtisodiy davrlarning bosqichlari va ularning tavsifi. Iqtisodiy tebranishlarning turli tarmoqlarga ta'siri. Iqtisodiy tebranishlarning hozirgi kundagi xususiyatlari. Moliyaviy-iqtisodiy inqirozlar. Iqtisodiy tebranishlarga bozorlardagi monopol tuzilmalar, davlatning taribga soluvchilik roli, ilmiy texnika taraqqiyoti va ishlab chiqarishnig baynalminallashuvi ta'siri.

4-mavzu. Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat

Inflyasiya: mohiyati, hisoblanishi va turlari. Inflyasiya sur'ati. Inflyasiyaning sabablari, puling miqdoriy nazariyasi. Pul massasining ko'payishi. Pulning aylanish tezligi ortishi. Mahsulot ishlab chiqarish hajmlarining pasayishi. Iqtisodiyotdagi monopolizm darajasi. Davlat xarajatlari. Inflyasion soliq. Inflyasiyaning sur'atlariga ko'ra turlari. Talab inflyasiyasi: mohiyati va modeli. Inflyasion kutish. Inflyasiyaning kritik nuqtasi. Xarajatlar inflyasiyasi: mohiyati va modeli. Firmalar monopolizmi va kasaba uyushmalari monopolizmi. Xomashyo va energiya baholarining o'sishi.

5-mavzu. YAlpi talab – yalpi taklif modeli

Yalpi talab tushunchasi. AD egri chizig'i. Baho omillari. Foiz stavkasi samarasi. Boylik samarasi va import xaridlari samarasi. AD egri chizig'i traektoriyasi. Pulning miqdoriy nazariyasi. Baholar darajasi va yalpi talab o'rtasidagi teskari bog'liqlik. Bahodan boshqa omillarning yalpi talabga ta'siri. Iste'mol xarajatlaridagi, investitsiya xarajatlaridagi, davlat xarajatlaridagi va sof eksportdagi o'zgarishlar. YAlpi taklif tushunchasi va egri chizig'i. Resurslar bahosning o'zgarishi. Unumdorlikning o'zgarishi. Soliqlarning o'zgarishi.

6-mavzu. Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari

Yalpi talab komponentlari orasida iste'molning o'rni. Iste'mol funksiyasining algebraik va grafik ko'rinishi. "Asosiy psixologik qonun". Avtonom iste'mol. Daromad (shaxsiy tasarrufdagi daromad) va iste'mol

o'rtasidagi o'zaro bog'liklik. Jamg'arish funksiyasi va grafigi. Foiz stavkasi va jamg'arish. Xususiy, davlat va tashqi dunyo jamg'armalari. Iste'molga (ARS) va jamg'arishga o'rtacha moyillik (APS). Iste'molga (MRS) hamda jamg'arishga (MPS) chegaraviy moyillik. O'zbekiston Respublikasida ise'mol va jamg'arish jarayonlari xususiyatlari.

7-mavzu. Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli

Klassik makroiqtisodiy muvozanat nazariyasi tanqidi. Keynsning makroiqtisodiy muvozanat nazariyasi. Bozor mexanizmi tomonidan yalpi talab va yalpi taklif muvozanati ta'minlanishining doimiy emasligi. "Investitsiya-jamg'arish" modeli. Investitsiyalash va jamg'arish rejalarining turlicha ekanligi.

"Daromadlar - xarajatlar" modeli – Keyns xochi. Haqiqiy va rejalashtirilgan xarajatlar. Modelni tuzishdagi asosiy shartlar. Sof eksport funksiyasi. Importga chegaraviy moyillik. Modelda makroiqtisodiy muvozanatga erishish mexanizmi. Tovar moddiy zahiralarining rejalashtirilmagan o'zgarishlari.

8-mavzu. Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi

Davlat byudjetining mohiyati, tarkibi va funksiyalari. Daromadlarni qayta taqsimlash. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish va rag'batlantirish. Fan-texnika taraqqiyotini rag'batlantirish. Ijtimoiy siyosatni moliyaviy ta'minlash. Pul mablag'larining markazlashgan fondlarini tashkil etish va foydalalanilishi ustidan nazorat. Davlat byudjeti daromadi. Davlat nobyudjet jamg'armalari. Konsolidatsiyalashgan byudjet. Soliqlar. Soliqlarning turlari, funksiyalari.

9-mavzu. Byudjet-soliq siyosati

Byudjet-soliq (fiskal) siyosati: mohiyati, maqsadlari, vositalari. Rag'batlantiruvchi va cheklovchi fiskal siyosat. YOpiq va ochiq iqtisodiyotda davlat xarajatlari multiplikatori. Soliq multiplikatsiyasi mexanizmi. Soliq multiplikatori. Balanslashgan byudjet multiplikatori. Soliqlarni kamaytirilishi samarasi va davlat xarajatlarini oshirilishi samarasi. Diskret fiskal siyosat. Davlat byudjeti taqchilligi va profitsiti. Nodiskret fiskal siyosat. Avtomatik barqarorlashtirgichlar. Progressiv soliq tizimi.

10-mavzu. Pul bozorida muvozanat

Pul tushunchasi va funksiyalari. Pul agregatlari: M1, M2, M3, L, "kvazi pullar". Pulga talabga monetarcha yondoshuv. Fisher va Kembrij tenglamalari. Pulning aylanish tezligi. Baholar darajasi, real YAIM hajmi va pulga talab. Pulga bo'lgan real talab. "Pul mablag'larining real zahirasi". Pulga talabning

	aloqa va bog'liqligini, resurslarning cheklanganligini va aholi farovonligini oshirish maqsadida ulardan muqobil foydalanish usullarini bilishi lozim. **(bilim)** • iqtisodiy bilimlarning nazariy asoslarini, iqtisodiyotning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, iqtisodiy qonunlar va tamoyilllarini o'rgatish hamda ularni amalda tadbiq yetish ko'nikmasini hosil qilishning nazariy va amaliy tomonlarini o'rganishga yo'naltirish bo'yicha nazariy bilimlarga ega bo'lishi; **(ko'nikma)** • iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usularini qo'llash; iqtisodiy qonunlarni, ilmiy tushunchalar (kategoriyalar)ni, iqtisodiy muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi.*** **(malaka)**
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** •ma'ruzalar; •interfaol keys-stadilar; •seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); •guruhlarda ishlash; •taqdimotlarni qilish; •individual loyilalar; •loyiha tahlili; •misol va masalalar; •jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Djumayev Z.A. Makroiqtisodiyot.O'quv qo'llanma.- T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2018. - 300 b. 2. N.Gregory Mankiw.Macroeconomics. 9 th edition. Harvard University. NY.: Worth Publishers, 2016. 3. Abel A.B., Bernanke B.S., Croushore D. Macroeconomics. 8 th edition. USA: Amazon, 2013. 4. Миропольского Д.Ю., Бродский Т.Г., Макроэкономика. Учебник для вузов. - СПб.: Питер, 2018.-368 с. 5. Ishmuhamedov A.E., Djumaev Z.A, Jumaev Q.X. Makroiqtisodiyot. O'quv qo'llanma. T.: O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg'armasi nashriyoti, 2005. -192 b. 6. Shakarov A.B., Maxmudov N.M., Ulashev X.A. Makroiqtisodiyot. Darslik. - T.: «Iqtisod-moliya», 2021-340 b. 7. G'ulomov S.S.,Raqamli texnologiyalar va blokcheyn. O'quv qo'llanma. T.: «Iqtisod-moliya», 2020-410 b.

17. Valyuta kursi

18. Ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosat. Mendell - Fleming modeli

19. Raqamli iqtisodiyotning makroiqtisodiy jarayondagi amaliy mohiyati.

20. O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot rivojlanishi kadrlar salohiyati oshirishning asosiy omili.

21. Makroiqtisodiyotda raqamli iqtisodiyotning muhim elementlari qo'llanilishi.

Amaliy mashg`ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi. "Keys – stadi" texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1.Makroiqtisodiyotning fan sifatida shakllanishi va rivojlanishi
2.Asosiy makroiqtisodiy modellarning qiyosiy taxlili.
3.Iqtisodiyot tizimda xufyona iqtisodiyotning o'rni va funktsiyalari.
4.Milliy xisoblar tizimida yalpi ichki maxsulot ko'rsatkichini hisoblash shartlari va usullari
5.O'zbekiston Respublikasining makroiktisodiy ko'rsatkichlari taxlili.
6.O'zbekiston Respublikasida mexnat bozorining shakllanishi va ishsizlikning o'ziga xos xususiyatlari.
7.Inflyatsiyaning moxiyati va kelib chiqish sabablari.
8.Inflyatsiyaga qarshi siyosat.
9.Inflyatsiya jarayonlari taxlili.
10.Filips egri chizigi. Modelning zamonaviy talqini.
11.Iste'mol va jamgarish funksiyalari.
12.Ratsional kutish nazariyasi.
13.Investitsiya funksiyasi va omillari.
14.O'zbekison Respublikasi investitsiya siyosati.
15.Yalpi talab - yalpi taklif modeli.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlanadi va uni taqdimot qiladi.

V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari

Talaba bilishi kerak:

- "Makroiqtisodiyot" fanining vujudga kelishi va uning rivojlanishining asosiy yo'nalishlari haqida hamda ularning asosiy g'oyalari to'g'risida yaxshi tasavvurga yega bo'lishi kerak. Iqtisodiy hodisalar va jarayonlarning o'zaro

keynscha nazariyasi - likvidlilikni afzal ko'rish nazariyasi. Bitimlar uchun, ehtiyotkorlik shartiga ko'ra va mulk sifatida pulga (spekulyativ) talab.

11-mavzu. Pul-kredit siyosati

Bank tizimining tarkibi. Markaziy bank va tijorat banklarining funksiyalari. Banklarning asosiy operatsiyalari va bozor iqtisodiyotidagi roli. Pul-kredit siyosatining mohiyati, pirovard maqsadlari va oraliq mo'ljallar. Majburiy zahira normasi. Hisob stavkasi (qayta moliyalash stavkasi). Ochiq bozordagi operatsiyalar. Qayta sotib olish to'g'risida kelishuv (REPO). Qat'iy va yumshoq pul kredit siyosati. Pul kredit siyosatining ta'sirini ishlab chiqarish hajmiga etkazish mexanizmi. Etkazish mexanizmidagi buzilishlarning sabablari va oqibatlari. YAIMning o'sishi va pul-kredit siyosati.

12-mavzu. IS-LM modeli

Xiks-Xansen modelining mohiyati.tovarlar va xizmatlar hamda pul bozorlaridagi muvozanatni umumlashtiruvchi model.Modelning tenglamalari va asosiy o'zgaruvchilari. Ekzogenva endogen o'zgaruvchilar. Empirik koeffitsentlar. Tovarlarva xizmatlar bozoridagi muvozanat. IS egri chizig'i. IS egri chizig'ining daromadlar o'qiga nisbatan yotiqligi va tikligi. IS egri chizig'ining tenglamasi. IS egri chizig'ining surilishlarini belgilovchi omillar.

13-mavzu. Iqtisodiy o'sishning umumiy tavsifi va neokeynscha modellari

Iqtisodiy o'sish tushunchasi, ahamiyati. Ishlab chiqarish imkoniyatlari egri chizig'i. Ishlab chiqarishning potensial hajmi dinamikasi. Iqtisodiy o'sishning o'lchanishi, real YAIM va aholi jon boshiga to'g'ri keladigan real YAIM dinamikasi. Ekstensiv va intensiv iqtisodiy o'sish. Ekstensiv o'sishning resurs, texnologik va ekologik cheklovlari. Iqtisodiy o'sishning taklif, talab va taqsimot omillari. Ishlab chiqarishning moddiy-ashyoviy omillari. Mehnat unumdorliginini oshiruvchi omillar. Iqtisodiy o'sish modellarining mohiyati va ahamiyati. Iqtisodiy o'sishnig neokeynscha modellarining o'ziga xos xususiyatlari, kapitalning chegaraviy unumdorligining doimiyligi, ishlab chiqarish omillarining substitut emasligi. E. Domar modeli. Investitsiyalar – talab omili. Akselerator prinsipi.

14-mavzu. Iqtisodiy o'sishning neoklassik modellari

Noklassiklar tomonidan iqtisodiy o'sishning keynscha nazariyasi tanqidi.Kapitalnin chegaraviy unumdorligi va ishlab chiqarish omillari nisbatining o'zgarishi. Robert Solou modeli, modelda yalpi taklif funksiyasi. Kobb-Duglasning ishlab chiqarish funksiyasi. Mehnat va kapital hajmlari

hamda unumdorligi. Modelda yalpi talabning o'sishi. Kapital jamg'arish. kapitalning chiqib ketishi. Mehnatning kapital bilan qurollanganligi darajasi. Jamg'arish normasi.

15-mavzu. Xalqaro savdo nazariyasi

Xalqaro savdoning zarurligi va ko'rinishlari. Jahon iqtisodiyotida xalqaro savdo ko'lamlarining ortib borishi. A. Smitning mutlaq ustunlik nazariyasi. Mutlaq xarajatlardagi farq. Tashqi savdodan yutuq. D.Rikardoning nisbiy ustunlik nazariyasi. Turli tovarlarni ishlab chiqarish xarajatlari o'rtasidagi nisbat. Ishlab chiqarish xarajatlari va o'rin almashtirish xarajatlari doimiyligi shartlari. Ishlab chiqarish imkoniyatlari egri chiziqlari. To'liq ixtisoslashish. O'rin almashtirish xarajatlarining ortib borishi. Qisman ixtisoslashishdan maksimal manfaat ko'rish.

16-mavzu. Tashqi savdo siyosati

Tashqi savdo siyosati: mohiyati va maqsadlari, usullari. Tarif va notarif usullari. Import tariflari. Tariflarning baholar darajasi, iste'molchilar va ishlab chiqaruvchilarga ta'siri. Davlat ko'rgan yutuq. Milliy farovonlikning sof yo'qotilishi. Ta'riflarni yoqlovchi hamda ularga qarshi fikrlar. YAngi paydo bo'lgan tarmoqlarni himoya qilish. Ichki bandlilik va davlat daromadlarining o'sishi. Dempingdan himoya. Resurslarni raqobatbardosh bo'lmagan sohalarga yo'naltirish. "Optimal tarif" Ishlab chiqaruvchilarga subsidiyalar. Tarifga nisbatan afzalliklari, kamchiliklari va qo'llash muammolari. Eksportga bojxona bojlari: qo'llashdan kutilgan maqsadlar, aholi turmush darajasi, ishlab chiqaruvchilar va davlat manfaatlariga ta'siri.

17-mavzu.Valyuta kursi

To'lov balansi tushunchasi, makroiqtisodiy roli, tuzish tamoyillari. Iqtisodiy hudud. Rezident. Ikki bor yozuv. Kredit. Debet. Operatsiyalar bahosi. Tashqi savdo balansi. Joriy operatsiyalar balansi. Tovarlar eksporti va importi.Valyuta bozori. Valyuta ayirboshlash zarurati. CHet el valyutasiga talab. CHet el valyutasini taklif etish. CHet el valyutasiga talab va uni taklif etishning kichik mamlakat modeli.Valyuta bozorida muvozanatning kichik mamlakat modeli. Valyuta kursi. To'g'ri, bilvosita va teskari kotirovka. Egiluvchan va qayd etilgan valyuta kursi. Valyutaning qadrsizlanishi va qimmatlashishi. Devalvatsiya va revalvatsiya.

18-mavzu. Ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosat. Mendell - Fleming modeli

Ochiq iqtisodiyotda muvozanatli ishlab chiqarish hajmi. Ochiq iqtisodiyotda yalpi ishlab chiqarish hajmi. Ichki xarajatlar va savdo balansi. Sof eksport. Ichki xarajatlar va milliy ishlab chiqarish hajmi.Eksport va importning milliy iqtisodiyotga ta'siri. Eksport va import o'rtasidagi

bog'liqlik. Sof eksport va muvozanatli ishlab chiqarish hajmi. Ochiq iqtisodiyot uchun Keyns xochi. Mandell-Flemingning ochiq iqtisodiyot modeli. Ochiq iqtisodiyotda pul-kredit siyosati. Qayd qilingan valyuta kursi va kapitalning yuqori mobilligi sharoitida pul-kredit va fiskal siyosat.

19-mavzu. Raqamli iqtisodiyotning makroiqtisodiy jarayondagi amaliy mohiyati

Raqamlashtirish va uning ahamiyati.Makroiqtisodiy jarayonlarni raqamlashtirish zaruriyati, raqamli texnologiyalar, raqamlashtirishning ahamiyati, Elektron hukumat, Raqamli texnologiyalar, kognitiv omillar, Raqamli ko'nikmalar, Raqamli infratuzilma, elektron tijorat, Raqamli idora.

20-mavzu. O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot rivojlanishi kadrlar salohiyati oshirishning asosiy omili

Kadrlar salohiyati, elektron hukumat, raqamli infratuzilma va uning tarkibi, bulut texnologiyalar, sun'iy intellect, aqlli fikrlash qobiliyati, o'qituvchisiz o'qish jarayoni.

21-mavzu:Makroiqtisodiyotda raqamli iqtisodiyotning muhim elementlari qo'llanilishi

Kriptovalyutalar, maynerlar, xeshreytlar urushi, egoistik mayning, bitkoin, ICO, internet tabiiy valyutasi, CRM, Raqamli banking

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Makroiqtisodiyotga kirish
2. Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar
3. Iqtisodiy tebranish.Ishsizlik
4. Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat
5. Yalpi talab va yalpi taklif modeli
6. Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari
7. Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli
8. Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi
9. Byudjet-soliq siyosati
10. Pul bozoridagi muvozanat
11. Pul-kredit siyosati
12. IS-LM modeli
13. Iqtisodiy o'sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari
14. Iqtisodiy o'sishning neoklassik modellari
15. Xalqaro savdo nazariyasi
16. Tashqi savdo siyosati